

MUSEETS PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

MUSEETS KOMITE

Afdelingschef, cand. jur. J. WORM*, K., formand
Kommandørkaptajn ERIK BORG, R¹.
Professor, dr. phil. AKSEL E. CHRISTENSEN
Direktør, dr. techn. h.c. H. P. CHRISTENSEN, SK., DM.
Direktør JENS DEGERBØL
Vicedirektør JENS FYNBO, R.
Rigsantikvar, professor, dr. phil. P. V. GLOB*
Skibsreder WILLIAM HEERING*
Kaptajn J. KASTRUP OLSEN, R., DM.
Direktør SVEND STORM-JØRGENSEN, R¹.
Grosserer, generalkonsul VICTOR B. STRAND*, K., næstformand
Skibsreder A. E. SØRENSEN, R¹.
Overlærer E. GETHER SØRENSEN
Direktør TAGE G. SØRENSEN*, R.

Komiteens sekretær:

Ekspeditionssekretær i Handelsministeriet, cand. jur. E. ASSENS

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

PERSONALE

Museets leder: Museumsdirektør, dr. phil. HENNING HENNINGSEN

Museumsinspektør: Mag. art. fru HANNE POULSEN

Museumsassistent: ERIK DANNESBOE

Konservator: CHRISTIAN NIELSEN

Skibsteknisk konsulent:

Museumsinspektør, cand. polyt. OLE CRUMLIN-PEDERSEN

Sekretær: Fru JOHNNA HENDRIKSEN

Arkivassistent: Fru ELISABETH HENNINGSEN

Bogholder: Fru KAYA HANSEN

Kustoder: SVEN JOHANNESSEN og

HANS HENNING JØRGENSEN

Ekstrakustode: B. REINHOLDT NIELSEN

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

BERETNING FOR REGNSKABSÅRET

1973-74

BLANDT de mange værdifulde og interessante genstande, museet har modtaget som gave eller ved køb i årets løb, skal følgende specielt omtales:

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner har foræret Fritz Melbyes maleri fra 1852: *Parti fra St. Thomas havn*, en malerisk fremstilling af byen Charlotte Amalie på de tre høje og af den livlige havn med et myldrende liv. På den tid var byen endestation for Royal Mail Steam Packet Co.'s rute fra England til Karibien og Mellemamerika (jfr. Jens Vibæks artikel i årbog 1949), og et par af rederiets store hjulskibe ses i havnen.

Et andet maleri fra Vestindien er foræret af fru højesteretsdommer Agda Carstens; det er malet af hendes far, A. Riis Carstensen, sandsynligvis i 1905, og viser en *tordenbyge*, der drager hen over søen nord for *St. Jan*. Udsigten er taget fra Centerline over øens bjergrige regnskovs-område, vist nok mod Maho Bay.

Som gave fra Tuborgfonden er modtaget en model i skala 1:48 af *vestindiefareren, fregat „Roepstorff“* fra 1778 (afbildet i årbog 1973, 115). Skroget er bygget af civilingeniør Tage Blum og modellen efter hans død fuldendt af konservator Christian Nielsen.

Fra rederiet A/S Carl Nielsen er gennem dets direktør grev Flemming af Rosenborg modtaget en model i skala 1:48 af rederiets *sandpumper S/S „Stenbjørn“*, bygget 1934 på Helsingør Jernskibsbyggeri. Skibsreder R. Fischer-Nielsen har givet en værftsmodel i skala 1:75 af rederiet A/S Draco's *coaster M/S „Salling“*, bygget 1957 i Deest ved Nijmegen.

Kaptajn Povl Linnet og frue har skænket en model, formentlig i skala 1:16, af en typisk *brændingsbåd* fra Accra i Ghana (tidligere Dansk Guinea). Modellen er bygget af en afrikansk bådebygger. Den har styre-åre og ti pagajer. I sådanne både, hvis historie fortaber sig langt tilbage i tiden, forcerer kystboerne den vældige brænding med forbløffende adræthed.

Fru Inger Martinsen, Herlev, har foræret museet en ikke helt almindelig samling *modeller af redskaber*, der har været i brug på kabelskibe

for at opfiske og reparere kabler. De nøjagtige messingmodeller er udført af kabelformand Georg Fabian (død 1924) ombord på Store Nordiske Telegrafsekselskabs kabelskib S/S „H. C. Ørsted“. Et *album* med en række interessante fotos fra et andet kabelskib, Store Nordiskes S/S „Pacific“'s rejse til det fjerne Østen 1916–23, optaget af Düvall Larsen, er modtaget som anonym gave.

Arkitekt J. Friis-Pedersen, Lyngby, har skænket museet en del materiale og personlige papirer vedrørende den danske *skibsbygger Niels Christian Kierkegaard*, født i Horsens 1817, som slog sig ned som skibskonstruktør i Göteborg, hvor han udgav det fremragende, nu meget sjældne værk „Praktisk skeppsbygnadskonst“ (1864). Han døde i Göteborg 1869.

Fra skibssalgfirmaet Suenson & Jespersen er gennem direktør J. P. Nielsen modtaget et særdeles fyldigt og værdifuldt *arkivmateriale*, ialt ca. 160 brevordnere, med arrangementstegninger, fotos og oplysninger om inden- og udenlandske skibe, der er handlet gennem firmaet siden 1937.

Et *glasmaleri*, forestillende *skonnerten „Friedenreich“* af Stege (Konsul Hage og Søn), ført af kaptajn J. P. Rasmussen, er foræret af kaptajnens oldebarn, frk. Oda Dybvig, Brønshøj. Det velbevarede maleri er udført af Petrus Cornelius Weyts i Antwerpen 1846 (om glasmalerier, se årbog 1963, 73 ff.).

Ved køb er erhvervet det kendte maleri af Chr. Mølsted 1905, forestillende den dramatiske ulykke, da *skoleskibet „Georg Stage“ (I)* natten mellem 25. og 26. juni 1905 blev sejlet i sænk af S/S „Ancona“ af Leith. 22 drenge omkom ved den begivenhed.

Som depositum fra Korsør kommune (ved borgmester P. Hvidtfeldt Larsen) er modtaget en usigneret, farvelagt tegning af H/S „Mercurius“, det første danske dampskib over Storebælt (jfr. Poul Bells artikel herom i denne årbog).

I 1885 slog den danske fotograf Kristen Feilberg sig ned i Singapore. Keramikeren, fru Aase Feilberg Frederiksen, Helsingør, har overladt museet 35 af hans værdifulde *fotos* fra Singapore, Penang, Malakka, Sumatra, Borneo og Japan.

Da skibsinspektør i Det Forenede Dampskibs-Selskab, Johannes Andreas Prior, en søn af skibsreder H. P. Prior (jfr. årbog 1944, 67 f.), i 1875 forlod firmaet for at blive underdirektør i Burmeister & Wain, forærede maskinmestrene i selskabet ham en stor *frugtopsats af sølv* med

inskription og et indgraveret prospekt af rederiets skibe i søen. Opsatsen er nu kommet til museet som en gave fra sønnesønnen Erik J. B. Prior, Dunedin, Florida.

Ved køb har museet erhvervet en *skipperske* fra 1798, iflg. indskriften en kaptajngave fra mæglerfirmaet Lor. Lorck & Comp. i Memel. Et *spisebestik* i sølv, mærket W. Geiseler, Schiffs Makler In Stettin, er modtaget fra frk. Oda Dybvig. Det blev, vist engang i 1860'erne, foræret til hendes oldefar, kapt. J. P. Rasmussen. Museet har nu en pæn lille samling af den slags kaptajngaver (jfr. om disse årbog 1964, 132 ff.).

Museets udstilling af *sømandsfajancer*, specielt fremstillet i Staffordshire i 1800-årene og hjembragt af søfolk, er ved køb blevet forøget med et par sammenhørende liggende løvefigurer, en figurgruppe samt en kande i kobberlustre. Ligeledes er en såkaldt „*rolling-pin*“ af blåt glas og med indskrift „My happy Home“ blevet indkøbt. Til samlingen af sømandskuriosa er yderligere købt et par prøver på sydamerikanske *sommerfuglesouvenirs*, en træbakke med panoramaer af Rio Janeiro og et skilderi af en papegøje, begge fremstillet i glasmaleri underlagt med perlemorskinnende sommerfuglevinger (om emnet se årbog 1968, 82 ff.).

Fra Flådestation København er gennem museumsforvalter V. Topsøe-Jensen modtaget et *kongeflag* af silke i tre duges bredde og en *kongestander*, ligeledes i tre duges bredde.

Søfartens Bibliotek i Nyhavn har overladt museet en *vandrebogekasse*, en simpel trækasse, som 1906 blev udleveret af Sømandsbiblioteket for Danmark (i Svendborg) til H. Christensen rederi i Marstal til medtagelse på et af hans skibe. Indholdet, som er velbevaret, er 24 bind, mest af religiøst indhold. I låget er indklæbet en liste over bøgerne, underskrevet af den bekendte styrmand og navigationslærer Vilh. Rasch, der var sekretær i Indenlandsk Sømandsmission og grundlægger af og forstander for Sømandshøjskolen i Svendborg. Han gjorde et nidkært arbejde på kristeligt grundlag for at højne sømandsstanden, bl.a. ved at oprette sømandsbiblioteket (herom se årbog 1964, 36).

I gavelisten sidst i denne beretning er anført de øvrige givere af museumsgenstande, fotos og bøger. Museet vil gerne udtrykke sin varme tak til alle giverne for den venlige interesse for dets arbejde, som disse gaver giver udtryk for.

Museets tak skal også rettes til de firmaer, institutioner og fonds, som i regnskabsåret har støttet det med kontante bidrag. I regnskabet er

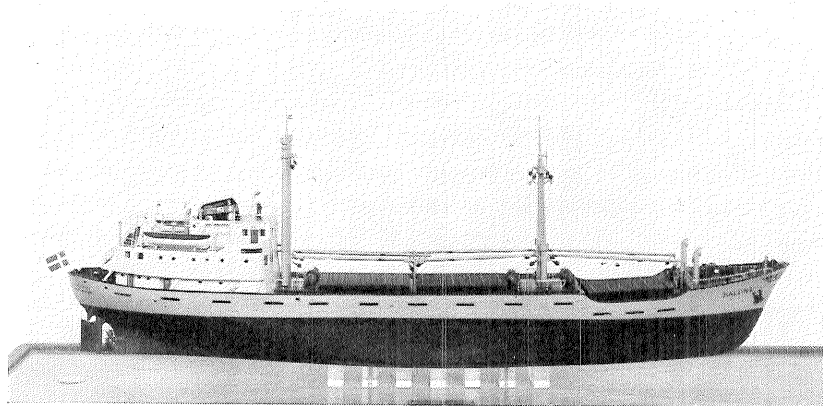
disse bidrag specificerede. Mens staten betaler personalets lønninger, må alle andre udgifter til drift, administration, nyanskaffelser m. v. fremskaffes på anden vis, dvs. gennem entréindtægter og private pengegaver. På grund af oliekrisen, den galopperende inflation, de stigende priser, den befrygtede nedgang i turistbesøget osv. er der ikke mange lyspunkter at få øje på i den nærmeste tid. Museet håber, at dets venner og velyndere også i fremtiden vil yde det hjælp og støtte.

I anledning af den internationale museumsorganisation ICOM's kongres i København 1974 har museet i sommeren 1974 arrangeret en udstilling, omfattende et repræsentativt og smukt udvalg af den for tidligt afdøde kunstner *Ib Andersens tropetegninger*. Som det vil huskes, erhvervede museet sidste år disse berømte tegninger med beredvillig støtte fra flere fonds (se årbog 1973, 126 ff. og 147 f.). Det har været en stor glæde for museets medarbejderstab at kunne vise sine gæster disse skatte. Fru Nanna Ib Andersen har til udstillingen udlånt kunstnerens tegne-rekvisitter og -udstyr, et udvalg af hans præparater af insekter og fugle samt flere etnografiske genstande, han medtog fra disse egne. Udstillingen er fremgået af et samarbejde mellem museets stab og de midlertidigt ansatte civile værnepligtige. Arkitekt Mikael Sinding stod for den tekniske side af sagen, bistået af pædagog Søren Bjerregaard.

Fra 22. til 24. marts 1974 blev der i Hellerup holdt en *dansk maritim-historisk konference* på initiativ af arkivar H. C. Bjerg og cand. mag. Benny Christensen. Som indbyder stod Marinehistorisk Selskab. Flere medarbejdere fra museet deltog sammen med ialt ca. 50 maritimt interesserede, både amatører og videnskabsmænd. Formålet med mødet var at få et overblik over den bemærkelsesværdigt omfattende maritim-historiske forskning, som for tiden foregår i Danmark, samt at undersøge mulighederne for at få et samarbejde mellem forskerne i gang. Mødets resultat var meget opmuntrende for det fremtidige samarbejde på dette felt.

I tiden 4. til 8. juni 1974 holdt IATM, sammenslutningen af *Transportmuseer* (associeret med ICOM) et arbejds-møde i Helsingør umiddelbart før den omtalte ICOM-kongres i København. Museets direktør var vært. Samtidig holdt de tekniske museers sammenslutning møde med direktør K. O. B. Jørgensen, Danmarks tekniske Museum, som vært. Kolleger fra 18 nationer deltog.

Museets direktør har deltaget i møder i London og Oslo i den foreløbige komité der er nedsat for at udarbejde statutterne for den ny-

Model i skala 1:75 af Dampskibsselskabet Draco's coaster M/S „Salling“, bygget i Deest (Holland), 210'7" lang, 1109 brt., 1350 tdw. Gave til Handels- og Søfartsmuseet fra skibsreder R. Fischer-Nielsen.

Model of the coaster, m.v. "Salling" of Copenhagen, built at Deest (Holland) in 1957.

startede organisation af alle søfartsmuseer verden over, *International Congress of Maritime Museums* (ICMM).

Museet har deltaget i og bidraget til udsendelser i dansk fjernsyn, kanadisk TV, samt amerikansk, vesttysk og vestindisk radio. Museets direktør har i 1973-74 holdt flere foredrag om maritime emner i ind- og udland, bl. a. i Neustadt (Holstein) og i Altonaer Museum, Hamburg.

Der har altid været et kollegialt samarbejde mellem Handels- og Søfartsmuseet og Orlogsmuseet, som har mange sammenfaldende interesser, selv om de hvert for sig har sit specielle område inden for søfarten at varetage. I årets løb har en *idégruppe*, bestående af repræsentanter for de to museer, Nationalmuseets skibstekniske laboratorium, Kunstakademiet, Foreningen „Fulton“s Venner og Kulturministeriet holdt en række uforpligtende møder, hvorunder blev drøftet mulighederne for en eventuel fremtidig centralisering af maritime museer, institutioner og aktivgrupper på det historiske område på Nyholm, når dette engang måtte blive rømmet. Uden tvivl ville en sådan sammenslutning indebære store fordele ved f. eks. at skabe fælles faciliteter: konserveringsanstalt, værksted, fotolaboratorium, bibliotek, arkiv m. m. og et kollegialt samarbejde mellem beslægtede forskningsgrene, men der er også en række andre

momenter af f. eks. historisk, traditionsmæssig, pladsmæssig og praktisk art, som må tages i betragtning. Foreløbig må sagen antages at være stillet i bero, bl. a. af økonomiske grunde, ligesom arealet stadig er og formodentlig vil være i brug i lang tid. For venner af Handels- og Søfartsmuseet ville det sikkert også være forbundet med store betænkneligheder af historisk og følelsesmæssig art, om museet engang skulle forlade Kronborg. Det må erkendes, at slottet på flere områder er mindre velegnet til museum. Alene det faktum, at det ikke har elektrisk lys installeret, gør, at museet ikke kan vise sine mange kostbare skatte på rette vis, og at en i høj grad tiltrængt modernisering og nyopstilling ikke kan gennemføres. Men med alle sine museumsmæssige mangler er Kronborg dog trods alt sundtoldens gamle slot med sin ganske bestemte atmosfære, som ikke undlader at gøre indtryk på de besøgende.

I ordets bogstaveligste forstand er der dog et lille lyspunkt at nævne. I sommerens løb er der i forbindelse med en udskiftning af stigerørene til sprinkleranlæggene under Kronborgs tag lagt elektriske ledninger op gennem trappetårnene og anbragt lampesteder, således at der i hvert fald nu er belysning på de i mørketiden meget farlige vindeltrapper, ligesom der kan anvendes elektriske støvsugere til rengøringen. Museet venter stadig på en mæcen, der kunne tænke sig at bekoste indlæggelse af lys i lokalerne.

Fra gammel tid ejer Søfartsmuseet en ret betydelig samling billeder af forskellig art til belysning af den danske orlogsfleåde og også af fremmed orlogsfart. I overensstemmelse med det af museet hyldede princip, at museumsgenstande så vidt muligt bør være på de steder, hvor de hører hjemme, har det ved *deponering* overladt Orlogsmuseet størstedelen af dette billedstof, som var anbragt i magasinskabe. Til Orlogsmuseets nye Niels Juel-afdeling på Valdemars Slot på Tåsinge, åbnet 26. juli 1974, har det deponeret et samtidigt maleri af slaget ved Øland 1676 og Viggo Fauerholdts maleri fra 1857 af slaget i Køge bugt 1677. På Helsingør Bymuseum er deponeret et portræt af toldkammerér Fr. Vilh. Berg, en pastel af Chr. Hornemann 1821. En model af Skandinavien-Amerika-Liniens S/S „Hellig Olav“ (1903) er blevet deponeret på Danmarks tekniske Museum i Helsingør. Endelig er en del akvareller af Andreas Kornerup, udført i 1870'erne på Grønland, som depositum overladt til Arktisk Institut i Charlottenlund, tillige med en serie portrætter af deltagere i Danmarksekspeditionen til Grønland 1906-08, udført i bly af Achton Friis.

Fhv. oversygeplejerske Inger Preisler, Helsingør, har atter i år vederlagsfrit taget sig af museets bibliotek og katalogiseret de indkomne bøger.

Museet har i 1973-74 beskæftiget flere civile værnepligtige, Mikael Sinding, Peter Salicath, Niels Lønberg og Søren Bjerregaard. De har deltaget med interesse i alt forefaldende arbejde på kontor og i museum og har været til stor hjælp.

Direktør *Knud Oldendow*, hvis embedsgerning og udstrakte forfattervirksomhed har været helliget Grønland — han var således i 1938-48 direktør for Grønlands Styrelse —, har af helbredsmæssige grunde trukket sig tilbage fra museets komité, i hvilken han havde haft sæde i en meget lang årrække. Hans levende interesse for museet og dets arbejde gav sig aktivt udtryk på mange måder. Museet takker ham for de mange års samarbejde og for hans personlige sympati for dets medarbejderstab.

Som nye medlemmer af komiteen er indtrådt direktør i Danmarks Rederiforening *J. Degerbøl* og skibsreder *William Heering* som repræsentanter for skibsfartserhvervet, samt vicedirektør i Den kgl. grønlandske Handel *Jens Fynbo* som repræsentant for Grønlandsadministrationen. Skibsreder *William Heering* er samtidig indvalgt i forretningsudvalget. Til næstformand er som afløser for direktør *J. A. Kørbing* udnævnt generalkonsul *Victor B. Strand*.

Museets besøgstal har i 1973-74 ligget på 80.088, hvilket er en lille tilbagegang fra sidste år, da der var 80.887 gæster; dette skyldes uden tvivl de billøse søndage under oliekrisen. På grund af den forventede nedgang i den internationale turisme er det desværre muligt, at der i den nærmeste fremtid vil vise sig en almindelig stilstand eller måske endda en vis tilbagegang i besøget i danske museer, noget der også kan ramme Handels- og Søfartsmuseet.

Henning Henningsen

GAVELISTE 1973-74

(jfr. omtalen i indledningen af årsberetningen).

Hvor intet andet er angivet, er givernes adresse København

Skibsbilleder, modeller, konstruktionstegninger o. lign.

Rederiet A. H. Basse & Co.: 16 arrangementstegninger samt fotos af skibe, som har tilhørt rederierne *Hetland* og *Pacific*; cand. pharm. *Erik D. Carlsen*, Ringsted: usigneret maleri af ukendt dampskib; *Det forenede Dampskibs-Selskab*:

en samling miniaturemodeller samt nogle skibsbilleder, især af rederiets skibe; dr. *A. W. Lang*, Juist, Tyskland: to nytryk af stik af S. Savery og G. Groenewegen; fru *Olga Liljefalk*: 12 indrammede akvatintastik af Niels Truslew efter C. W. Eckersberg fra serien „En samling af Skibe i næsten alle mulige Stillinger i Søen“ (København 1805–07); kapt. *Poul Linnet* og frue: fotoserier af bygningen af M/S „Nordvest“, M/S „Norden“ og M/S „Nordkyn“ på Nakskov Skibsværft; murer *Otto Maahs*, Helsingør: kajakmodel fra Grønland, udført af fanger Hans Enoch Olsen, Kap Dan; *NESA*, Hellerup: 6 arrangementstegninger af kabelskibet S/S „Kabelfisken“; bygget Helsingør 1886.

Arkivalier, manuskripter, tryksager m. m.

Skibskonstruktør, Naval Architect *Otto Benzon*: Dansk-engelske og engelsk-danske maritime og skibstekniske gloser og ord (manuskripter); maskinmester *A. M. G. Christensen*, Esbjerg: en samling personlige attester; arkitekt *J. Friis-Pedersen*, Lyngby: *A. Bauditz*: Kort Anvisning til at kjende forskellige Søskeibe (manus 1835); *Hugo J. Hammer*: 30 ringbind med udklip om søfart, skibe osv.; *Henrik S. Jensen*, Skodsborg: manuskripter vedr. styrefinner og sænkekøle; kapt. *Poul Linnet*: målebrev (1900) og papirer vedr. tjalk „Twee Gezusters“; lejdebrev 1918–19; forhørsbog fra M/S „Nordfarer“ 1961–64; fru *Elsie Mark-Nielsen*: logbøger fra skonn. „Elfrieda“ (1868–71) og skonn. „Geiser“ (1877–86), begge af København, ført af kapt. Søren Juul Nielsen (f. 1836); kapt. *K. Mullertz*, Devonport, New Zealand: to breve fra den engelske kaptajn H. Storm til sin reder i Inverness, afsendt 1831 fra Viborg i Finland og Helsingør; arkivar *E. F. G. H. Nielsen*, Jernbanemuseet: Det gamle Litsenbroderlaug i Korsør (manus); *Aksel Strubberg*: dagbog (manus) af E. Strubberg: „Reisebeskrivelse fra Danmark til Australien,“ ført 1870–71 ombord på emigrantskibet fuldskib „Gutenberg“ af Hamborg; *Ove Teistrup*, Ålborg: arkivalier vedr. skipper Niels Chr. Cruse, København (1840–50'erne); Capt. *Edgar K. Thompson*, Washington, D.C.: ældre linjedåbsberetninger.

Diverse

Kgl. grønlandske Handel: førstedagskuverter med nyudgivne grønlandske frimærker; skibsbygningsingeniør *Werner Jaeger*, Duisburg, Tyskland: afstøbning af Danzigs bysegl (med kogge) 1290; cand. pæd. *Kirkeby Hansen*, Helsingør: to patent olieposer fra vraget af Skagenspaketen „Ingrid“ af København; kontorchef, kaptajn *Kaj Lund*, Handelsflådens Velfærdsråd: to muffert i tovværksarbejde, udført af matros Jacob Kaae; *Lyngby-Tårnbæk kommune* (ved borgmester Ole Harkjær): 64 stk. farvelsbilleder vedr. hvalfangst og Grønland; murer *Otto Maahs*, Helsingør: papirkniv, harpunmodel, figur af grønlandsk åndemaner, alt udsåret af fanger Hans Enoch Olsen, Kap Dan; fhv. maskinmester *Carl Petersen*, Herlev: tegnebestik, som har tilhørt giverens far, kaptajn Rasmus Hansen Petersen (1848–1931); kommandorkaptajn *J. Teisen*, Marinens Bibliotek: lille søkikkert med udtræk; usigneret; *Erik Witzke*, Rungsted Kyst: tagstensfragmenter fra det middelalderlige Falsterbohus.

Fotogaver

Svend Andersen, Carmel, Californien, USA; museumsleder *Robert S. Brown*, Whim, St. Croix, Virgin Islands; *Burmeister & Wains Skibsværft A/S*; cand. pharm. *Erik D. Carlsen*, Ringsted; *Dansk Postmuseum*; *Flyvehistorisk Samling*, Vedbæk (ved overassistent L. A. T. Eege); *Frederikshaavn Værft og Tørdok A/S*; fotograf *H. Hauch*, Helsingør; *Helsingør Bymuseum*; *Helsingør Værft A/S*; professor *E. Hemmingsen*, Syracuse, New York, USA; skibsbygningsingeniør *Werner Jaeger*, Duisburg, Tyskland; fru *Sonja Jyde*; redaktør *Hans Kofoed*; *Københavns Bymuseum*; *Langelands Museum*, Rudkøbing; fru *Inger Martinsen*, Herlev; murer *Otto Maahs*, Helsingør: *Nakskov Skibsværft A/S*; *Odense Staal-skibsværft A/S* (Lindøværftet); redder *Arne Petersen*, St. Heddinge; sognepræst *Finn Poulsen*, Bregninge, Ærø; *Erik Prior*, Dunedin, Florida, USA; *Bo Rasmussen*, Nørresundby; *Hanne og Bent Rasmussen*, Christiansted, St. Croix, Virgin Islands; kaptajn *C. G. Saltoft*; museumsinspektør *Sigvard Skov*, Kolding; *Egon Sørensen*, Espergærde; *V. Wickman*, Zejtun, Malta; *Aalborg Værft A/S*; *Aarhus Flydedok og Maskinkompagni A/S*.

Boggaver

Grosserer *Elias Amundsen*, Larvik, Norge; museumsdirektør *Arne Bang Andersen*, Stavanger, Norge; *Svend Andersen*, Carmel, Californien, USA; museumsdirektør *B. W. Bathe*, Science Museum, London; *Sven Bech*, Valby; skibskonstruktør, Naval Architect *Otto Benzon*; mag. art. *Brit Berggreen*, Oslo; borgmester *H. J. Birkholz*, Neustadt (Holst.), Tyskland; fotograf *Giancarlo Costa*, Milano, Italien; baronesse *Ida-Gro Dahlerup*, Canandaiga, New York, USA; *William Dams* boghandel, Rønne; *Dansk-Vestindisk Selskab*; museumsdirektør dr. *Detlev Ellmers*, Bremerhaven, Tyskland; fylkeskonservator *Erling Eriksen*, Tønsberg, Norge; fru *Lis Ettrup*, Skovlunde; *Fonden for Bygnings- og Landskabskultur* (ved prof. M.A.A. Kaj Gottlob); museumsinspektør *Anne Fox Maule*; *Grønlands Postvæsen*; red. *Allan Gustafsson*, Dalsbruk, Finland; *Helsingør Kommune*; skibsbygningsingeniør *Werner Jaeger*, Duisburg, Tyskland; dyrlæge *Ulla Katić*, Viby Sj.; *Lennart Kjellgren*, Blentarp, Sverige; *Det kgl. Bibliotek*; *Lademanns Forlag*; rederiet *F. Laeisz*, Hamborg; *Florence & Walter Lewisohn*, St. Jan, Virgin Islands; kapt. *Pool Linnet*; *J. C. Lundsgaard*, Roskilde; *National Maritime Museum*, Greenwich, England; *Dept. of the Navy*, Washington, D.C., USA; major *Søren Nielsen*, Kronborg; *Gunnar Olsen*, Jyllinge; museumsinspektør *Alan Hjorth Rasmussen*, Esbjerg; dr. *Wolfgang Rudolph*, Schildow, DDR; fil dr. *Albert Sandklef*, Varberg, Sverige; prof. dr. *Hans Schadewaldt*, Düsseldorf, Tyskland; museumsinspektør, dr. phil. *Sigurd Schoubye*, Tønder; prof. dr. *Kai Detlev Sievers*, Kiel, Tyskland; kommandørkaptajn *R. Steen Steensen*, Hellerup; direktør *H. J. Strandberg*, Birkerød; *Søfartens Bibliotek*; ingeniør *Søren Thorsøe*, Helsingør; bogtrykker *Volmer Vejøl*, Kalundborg; museumsdirektør *A. Westers*, Groningen, Holland; *P. Weymann*, Herlev; *Århus Havnevæsen*.

Endvidere er et betydeligt antal bøger erhvervet ved bytteforbindelser med museer, biblioteker, institutioner, maritimhistoriske foreninger osv. over hele jorden.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1973 - 31. MARTS 1974

Indtægter

Indtægt ved forevisning	133.506	
Statens tilskud	596.750	
Private bidrag ifølge specifikation	32.450	
Renter	10.341	
Fortjeneste ved salg af Søhistoriske Skrifter, kort, billedbog, postkort, platter m. v.	29.630	
Salg af inventar	15.194	
	Kr. 817.871	

Udgifter

Administration og drift:

Lønninger, honorarer, pensionsudgifter m. m.	647.343	
Rengøring	59.968	
Opvarmning	1.500	
Kontorhold, køb af stålskabe og diverse	50.499	
Kørsel og transport	1.877	
Assurance og ATP	11.070	772.257

Museets samlinger:

Nyerhvervelser og opstillinger m. v.	21.896	
--	--------	--

Afskrivninger:

Inventar	22.645	
--------------------	--------	--

Overskud overført til kapitalkonto	1.073	
--	-------	--

Kr. 817.871

Specifikation af private bidrag i 1973/74

Concord Line	500
Danmarks Rederiforening	5.000
A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab	1.000
Den Danske Landmandsbank A/S	2.500
A/S De Danske Sukkerfabrikker	200
Helsingør Kommune	4.500
J. C. Hempels Legatfond	1.000
Rederi M. Jebsen A/S	500
Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark	2.500
Jydsk Færgefart	(2 år) 1.000
A/S Københavns Handelsbank	2.500
Rederiet A. P. Møller	5.000
Dampskibsselskabet Norden A/S	300
Dampskibsselskabet Orient	300
Privatbanken i København A/S	2.500
A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise	150
A. E. Sørensens Rederi	500
Dampskibsselskabet Torm	500
Varde Stålværk	500
Weco Shipping I/S	500
Kryolitselskabet Øresund A/S	1.000
	<u>Kr. 32.450</u>

De efter 1. april 1974 indgåede bidrag vil blive optaget i næste års regnskab.

STATUS PR. 1. APRIL 1974

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	1.248	
Landmandsbanken	107.728	108.976
<i>Udestående fordringer</i>		83.809
<i>Beholdning af kataloger, farvepostkort, platter og bøger</i>		47.000

Inventar:

Anskaffelsessum	22.645	
Afskrivning ifølge driftsregnskab	22.645	0

Samlingen:

Saldo pr. 1. april 1973	2.754.952	
Nyerhvervelser og opstillinger m. v. i 1973/74	21.896	
Modtagne genstande m. v. i 1973/74	118.800	2.895.648
		<u>Kr. 3.135.433</u>

Passiver

Diverse kreditorer:

Omkostninger	3.500	
Tilbageholdelse af dyrtidsportioner	5.095	8.595

Modtagne tilskud til specialopgaver,

<i>hvortil udgifterne endnu ikke er afholdt</i>		12.000
---	--	--------

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1. april 1973	2.973.069	
Nyerhvervelser og opstillinger m. v. i 1973/74	21.896	
Modtagne genstande m. v. i 1973/74	118.800	
Overskud ifølge driftsregnskab	1.073	3.114.838
		<u>Kr. 3.135.433</u>

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med museets bøger, som vi har revideret.

København, den 8. maj 1974

A. ENGELL-NIELSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BERETNING FOR

1973-74

SELSKABETS årlige generalforsamling afholdtes tirsdag 13. august 1974 kl. 15.30 i Kongens Kammer på Kronborg med deltagelse af ca. 80 medlemmer.

Formanden, museumsdirektør Knud Klem, bød velkommen. Overbibliotekar Erik Buch Vestergaard, Helsingør, valgtes til dirigent.

I sin beretning omtalte formanden selskabets store og kostbare gave til Handels- og Søfartsmuseet, et maleri af Fritz Melbye 1852, forestillende Charlotte Amalie på St. Thomas, set fra reden (omtalt i museets årsberetning i nærværende årbog). Selskabet havde endvidere givet 3000 kr. til hjælp ved arrangementet af særudstillingen af Ib Andersens tegninger fra de gamle danske tropebesiddelser og til trykningen af det lille udstillingskatalog.

For mange år siden havde selskabet efter museets ønske hos modelbyggeren, lokomotivfører V. Møller-Pedersen, Randers, bestilt en model af vagerkutteren „Løvenørn“, bygget 1844-45 af E. P. Bonnesen til Generaltoldkammeret. Nu var arbejdet på den meget smukke og nøjagtige model næsten afsluttet. Den er bygget i skala 1:24, på spant, kobberforhudet og opskåret i styrbords side, så man kan se ind i lukaf, lastrum og kahyt. Modelbyggeren fremviste bagefter modellen og fortalte om bygningen af den. Til næste generalforsamling vil medlemmerne have lejlighed til at se den oprigget og færdig.

Formanden meddelte, at Art Director Erling Pades på sidste årsmøde fremsatte skriftlige forslag om at lade museets årbog erstatte af et kvartalskrift (jfr. årbog 1973, 166 ff.) var blevet behandlet i bestyrelsen. Man måtte dog afvise tanken, specielt af finansielle, redaktionelle og konkurrencemæssige grunde.

Desværre stiger priserne på bogtryk, papir og udsendelse stadigt, og redaktionen har derfor med grafikeren Jens Lorentzen og Statens Trykningskontor drøftet visse typografiske ændringer for at opnå tekniske besparelser i årbogens fremstilling, især ved at forøge klummebredden og formindske skydningen. Dette skulle kunne ske, uden at det ville gå ud

over læseligheden eller det smukke udseende, som vi altid har lagt særlig vægt på.

I efteråret 1973 udkom Christian Niensens bog „Danske bådtyper“ som nr. 7 i serien Søhistoriske skrifter. Formanden oplyste, at mange af selskabets medlemmer havde benyttet sig af tilbuddet om at forudbestille bogen til den med forlaget aftalte favorable særpris.

Venneselskabets medlemstal var i langsom men glædelig stigning, idet det nu omfattede 1318 års- og 163 livsvarige medlemmer, ialt 1481 personer.

Til slut rettede formanden en tak til annoncører og bidragydere, der har understøttet årbogens udgivelse, og takkede ligeledes pressen for dens velvilje over for selskabet og museet, samt medlemmerne for deres trofasthed og interesse.

Efter at formandens beretning var godkendt, fremlagde kassereren de reviderede regnskaber for selskabet og for fhv. skibsfører H. L. Barfoeds legat (trykt på de flg. sider). Regnskaberne godkendtes.

På valg til bestyrelsen var direktør Ernst von Kauffmann, borgmester Ove Thelin og formanden, der alle genvalgtes. Som revisorer genvalgtes de statsautoriserede revisorer A. Engell-Nielsen og Eigil Bruhn.

Som et særligt punkt på dagsordenen var opstillet et forslag om kontingentforhøjelse. De nuværende kontingenter: 25 kr. for årsmedlemmer, 150 kr. for institutioner og firmaer og 300 kr. for livsvarige, har været gældende siden 1968, men siden da er priserne steget skyhøjt. Hvis selskabet i fremtiden skulle kunne opfylde sit formål at udgive årbogen og give museet gaver, var det nødvendigt at forhøje kontingentet, anførte formanden. Bestyrelsen ville derfor foreslå en forhøjelse til 35 kr. for årsmedlemmer, 200 kr. for institutioner og firmaer og 600 kr. for livsvarige medlemmer, gældende fra 1. april 1974.

De fremmødte medlemmer stillede sig meget forstående og positive til tanken, og efter at adskillige havde fået lejlighed til at ytre sig, blev bestyrelsens forslag vedtaget. Dette medfører en ændring af de kontingentsatser, der er anført i lovenes § 4 stk. 3 (første afsnit). Da kontingentændringer iflg. § 10 kan vedtages ved almindeligt flertal på en generalforsamling, vil det ikke være nødvendigt med en ekstraordinær generalforsamling som ellers, når der er tale om lovændringer, og det nødvendige flertal ikke kan opnås efter lovenes bestemmelse.

Efter generalforsamlingen samledes medlemmerne som det har været skik i mange år til en lille forfriskning med hyggeligt samvær i museets

Parti fra St. Thomas havn 1852. Byen Charlotte Amalie ses fra den beskyttede bugt, som udgjorde den sikreste og livligste havn i Vestindien. T.v. et par af Royal Mails hjulskibe. På den midterste af de tre høje ses Denmark Hill, bygget af viceguvernør H. H. Berg, på højen til højre Blackbeard's Castle, det gamle danske fæstningstårn Skytsborg fra ca. 1680. Maleri af Fritz Melbye, skænket af Venneselskabet til Handels- og Søfartsmuseet.

Charlotte Amalie, St. Thomas (Danish West Indies), seen from the bay in 1852. The harbour was the most important in the West Indies. Painting by Fritz Melbye.

første rum, og bagefter havde de, der ønskede det, lejlighed til at bese Ib Andersen-udstillingen under vejledning af museumsinspektør Hanne Poulsen og til derpå at foretage den traditionelle rundgang i museet med forevisning af de sidste ny erhvervelser og drøftelse på stedet af museumsproblemer af forskellig art.

Selskabets bestyrelse og museets personale er glade for den personlige kontakt med medlemmerne, de på denne måde har lejlighed til at få.

Henning Henningsen

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

DRIFTSREGNSKAB FOR TIDEN 1. APRIL 1973 TIL 31. MARTS 1974

Indtægter

Kontingenter og bidrag:

Årsbetalende medlemmer	37.785	
Livsvarige medlemmer	2.100	39.885
		39.885
Renter af bank- og postgirobeholdning samt obligationer		8.102
Gave fra fhv. Skibsfører Harald Læssøe Barfoed's legat		25.000
		25.000
		Kr. 72.987

Udgifter

Gaver og tilskud til Handels- og Søfartsmuseet:

Årbog 1973:

Udgivelse af årbog	53.263	
Porto til udsendelse	2.775	
		56.038
÷ salg af årbøger og særtryk	4.305	
annoncer og tilskud	14.111	18.416
		18.416
Gaver iøvrigt til Handels- og Søfartsmuseet		28.000
		28.000
		65.622

Diverse omkostninger:

Porto, fragt m.v.	866	
Kontorhold	7.120	
Revision og regnskabsassistance for 1972/73	2.700	
Diverse udgifter	291	10.977
		10.977
Henlæggelse til reservefonden ifølge vedtægternes § 9		2.100
		2.100
Underskud, der overføres til kapitalkonto:		Kr. 5.712
		5.712

STATUS PR. 1. APRIL 1974

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning		804	
Den Danske Landmandsbank, Helsingør:			
Checkkonto 11130-6		1.366	
Bankbog 6-60047		25.927	
Postgiro		1.503	29.600

Debitorer:

Tilgodehavender vedr. årbog		400	
Tilgodehavende moms		133	533

Obligationer:

Kr. 10.000 7 % Østift. Kreditf. 18. s. 1998 à 55½		5.550	
Kr. 42.000 7 % Østift. Kreditf. 16. s. 4. à 47¾		20.055	
Kr. 10.000 7 % Østift. Kreditf. 15. s. 4. à 50¼		5.025	
Kr. 43.000 7 % Københ. Kreditf. 15. s. 1. a. à 49		21.070	51.700
			<u>Kr. 81.833</u>

Passiver

Diverse kreditorer			384
------------------------------	--	--	-----

Vedtagne, endnu ikke ydede gaver:

Saldo pr. 1 april 1973		10.000	
+ gave vedtaget i 1973/74		3.000	13.000

Reservefond:

Saldo pr. 1. april 1973		44.948	
+ henlagt ifølge driftsregnskab		2.100	47.048

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1. april 1973		42.238	
÷ underskud ifølge driftsregnskab	5.712		
kursregulering af obligationer	15.125	20.837	21.401
			<u>Kr. 81.833</u>

JENS M. BARFOED
KNUD KLEM

NIELS HAHN-PETERSEN
J. TEISEN
HENNING HENNINGSEN

ERNST VON KAUFFMANN
OVE THELIN

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med selskabets bøger, som vi har revideret. Obligationsbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bank- og postgiroindestående er afstemt.

København, den 9. maj 1974.

A. ENGELL-NIELSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

FHV. SKIBSFØRER
HARALD LÆSSØE BARFOEDS LEGAT

DRIFTSREGNSKAB FOR TIDEN 1. APRIL 1973
TIL 31. MARTS 1974

Indtægter

Renter og udbytter:

Bankindestående	1.203	
Obligationer	8.774	9.977

Udgifter

Gave til Handels- og Søfartsmuseet overført gennem Selskabet Handels og Søfartsmuseets Venner	25.000	
Depotgebyrer	215	25.215
<i>Underskud, der overføres til gevinst- og tabskonto</i>		15.238

STATUS PR. 1. APRIL 1974

Aktiver

Likvide midler:

Den Danske Landmandsbank, Helsingør, bankbog 6.730

Værdipapirer:

Obligationer til kursværdi pr. 1. marts 1967
resp. købspriser:

Kr. 9.000 5 % Østift. Kreditf. 16. 2.	5.310	
Kr. 29.700 5 % Østift. Kreditf. 16. 3.	17.448	
Kr. 8.000 5 % Jydsk Hypotekf. 8.	7.280	
Kr. 1.000 5 % Jydsk Hypotekf. 9.	650	
Kr. 1.000 5 % Jydsk Hypotekf. 11.	597	
Kr. 5.000 5 % Grundej. Hypotekf. 8.	3.038	
Kr. 1.000 5 % Grundej. Hypotekf. 7.	620	
Kr. 14.000 4½ % Husm. Hypotekf. 3.	8.540	
Kr. 2.000 5 % Danske Statslån S. 2007	1.300	
Kr. 60.000 7 % Østift. Kreditf. 19. 1.	35.275	
Kr. 25.000 10 % Østift. Kreditf. alm. 43. 2004	20.188	100.246
(kursværdi pr. 1. april 1974 kr. 77.821).		<u>Kr. 106.976</u>

Passiver

Kapitalkonto:

Legat ifølge testamente 100.000

Gevinst- og tabskonto:

Saldo pr. 1. april 1973	22.214	
÷ underskud ifølge driftsregnskab	15.238	6.976
		<u>Kr. 106.976</u>

JENS M. BARFOED
KNUD KLEM

NIELS HAHN-PETERSEN
J. TEISEN
HENNING HENNINGSEN

ERNST VON KAUFFMANN
OVE THELIN

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med legatets bøger, som vi har revideret. Værdipapirbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bankindestående er afstemt.

København, den 9. maj 1974.

A. ENGELL-NIELSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

SELSKABET
HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER
(Stiftet 1940)

Tegn venligst nye medlemmer –

derved støtter De selskabets formål at virke for forøgelse og forbedring af Handels- og Søfartsmuseets samlinger. – Indmeldelse modtages på museet (tlf. (03) 21 06 85). – Selskabets girokonto 5 90 00.

Medlemmernes rettigheder:

Gratis adgang til Handels- og Søfartsmuseets samlinger på Kronborg slot.

Gratis adgang til Orlogsmuseet i Nikolaj kirke, Kbh.

Selskabet yder gratis sine medlemmer en smuk og interessant illustreret årbog, hvis værdi overstiger minimumskontingenten.

Medlemmerne kan til nedsat pris købe de af museet udgivne Søhistoriske Skrifter samt ældre årbøger:

1943–67 pr. stk. kr. 10.00,
1968 og flg. pr. stk. kr. 20.00,

(Årbog 1942, 57, 58, 60, 61, 63–66 er udsolgt).

Bibliotekspris: årbog 1943–73 pr. stk. kr. 15.00, 1974 kr. 35.00.

Alle priser inkl. moms, ekskl. porto.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør.

Minimumskontingenter:

Årsmedlemmer kr. 35.00 årligt for personer, kr. 200.00 for institutioner eller firmaer.

Personer kan blive livsvarige medlemmer for et minimumsbeløb af kr. 600.00 én gang for alle.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BESTYRELSE

Museumsdirektør, cand. mag. KNUD KLEM, formand.
Direktør, civiling. JENS M. BARFOED, R.
Direktør, skibsreder NIELS HAHN-PETERSEN.
Bankdirektør ERNST V. KAUFFMANN(†), R., DM.
Kommandørkaptajn J. TEISEN, R¹.
Borgmester OVE THELIN.
Museumsdirektør, dr. phil. HENNING HENNINGSEN, kasserer og sekretær.

NYTILKOMNE MEDLEMMER

(fra 1. september 1973 til 31. august 1974)

LIVSVARIGE MEDLEMMER

Baarch, H. Chr., bådsmænd, Århus.
Jensen, Bent Bolding, Svendborg.
Jensen, Kaj E., Randers.
Jørgensen, N. J. Feilberg, dommer, Rungsted Kyst.
Kock, Per Frede, København.
Thomsen, Frank, Ballerup.

ÅRSMEDLEMMER

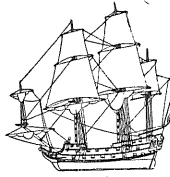
Alsfelt-Tagild, Susi, kommunelærer, Charlottenlund.
Andersen, Leif Lemann, Hjarbæk.
Arildsø, Jørgen, stud.mag., Helsingør.
Backman, Erik, Göteborg.
Bonné, Bjarne, Allerød.
Bram, Ole, Fredericia.
Brockman, Ann-Marie, Göteborg.
Christensen, Henrik, København.
Eggers, Christian, Odense.
Frantzen, Ole, København.
Garbo, Ingo, pibemager, Vesterø Havn.
Hald-Andersen, N. G., havnefoged, Allinge.
Hansen, Børge Cramer, toldbetjent, Snekkersten.
Hansen, Hans K., Vesterø Havn.
Hansen, Ulla Rüz, stud.mag., København.
Heinze, Hans, København.
Hendil, Axel, Valby.

Hjort, Ove, Nexø.
 Holmgren, Harald, Helsingør.
 Hvass, Henrik, Hjarbæk.
 Højer, Bent, Hørsholm.
 Jacobsen, Holger, museumsleder, Åbenrå.
 Jensen, Alfred Bernhard, København.
 Jensen, Flemming Nilaus, advokatfuldmægtig, København.
 Jensen, Hans Rud Solberg, Helsingør.
 Jessen, M. von, styrmænd, Helsingør.
 Johansen, John, København.
 Jørgensen, F., bådebygger, Lyngby.
 Kahl, Harry, København.
 Kledal, Leif, Snekkersten.
 Kristensen, Steen, elektromekaniker, Fredensborg.
 Kristensen, Ulla, stud.mag., Ballerup.
 Langhoff, Mandrup, Århus.
 Langå-Jensen, Knud, Fåborg.
 Larsen, G. Ellern, fuldmægtig, Charlottenlund.
 Larsen, Knud Erik, maskintekniker, Ålborg.
 Lund, Anton, Vordingborg.
 Lund, Jørgen, lods, Nyborg.
 Neubert, Poul J., arkitekt, Århus.
 Nielsen, Erik Anders, maskinmester M.M.F., Holsteinsborg.
 Nielsen, J. Rohde, forstander, skibsfører, Dragør.
 Nielsen, Leif, styrmænd, Nr. Alslev.
 Nielsen, Ove, havnebetjent, København.
 Petersen, Arne, inspektør, Ålsgårde.
 Pri, John, Frederikssund.
 Rasch, Johan, Viby J.
 Rasmussen, Børge, politiassistent, København.
 Rasmussen, Per, stud.med., Århus.
 Ravn, Sven Erik, journalist, Gram.
 Retvig, Leo, overinspektør, Farum.
 Sierst, F., Valby.
 Skjoldborg, K. Aa., Skørping.
 Stephensen, Hannes Læssøe, arkitekt, Gentofte.
 Søndergaard, Kent E., radiotelegrafist, Lille Værløse.
 Sørensen, Christian, Nærum.
 Sørensen, Karl Nøhr, Risskov.
 Thimes, Thomas, fil.dr., Göteborg.
 Thomsen, B. Willum, Søborg.
 Skjøt, Aksel V., oberstløjtnant, Holte.
 Østerlund, Erling, tømrer, Fårevejle.
 Ågård, Olau, bådebygger, Nexø.

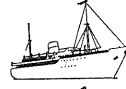
TAKKET VÆRE den forståelse for museets kulturhistoriske opgaver, der er vist af søfarten og de kredse, som står i nær tilknytning til dette erhverv, er det lykkedes at få dækket en del af de med udgivelsen af denne årbog forbundne udgifter.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner udtrykker herved sin hjerteligste tak til følgende firmaer og institutioner, der ved tegning af annoncer eller ved gaveydelse har støttet udgivelsen af denne for museets arbejde så betydningsfulde publikation:

Anker-Modeller
Billing Boats
BP Olie-Kompagniet A/S
A/S Burmeister & Wain
Carlsberg Bryggerierne
Danmarks Nationalbank
Det danske Staalvæværk A/S
Frederikshavn Værft A/S
Peter F. Heering
Helsingør Værft A/S
A/S Kjøbenhavns Handelsbank
Det kongelige octroierede almindelige Brandassurance-Compagni
Københavns Frihavns-Aktieselskab
Københavns Havnevæsen
LB-Færgerne AB
Lehman Jr. A/S
Lemvig-Müller & Munck A/S
K. F. Marstrands Eftf. A/S
Nordiske Kabel- og Traadfabriker A/S
Pensionsforsikringsanstalten A/S
Privatbanken i Kjøbenhavn A/S
J. Ring-Andersens Træskibsværft
A/S Thomas Ths. Sabroe & Co.
Schiøtt & Hochbrandt
Toms Chokolade-Fabriker
A/S Tuborg Bryggerier
C. Wiibroes Bryggeri A/S
Aalborg Værft A/S
Aarhus Oliefabrik A/S

ANKER

MODELLER

F. OVERGAARD
Jernbane Allé 27

Tlf. (01) 74 22 10

BOGHANDEL
2720 Vanløse

Landets ældste og eneste specialforlag for skibsmodeltegninger

Alle vore tegninger er historisk korrekte, idet de for en stor dels vedkommende er tegnet efter originaler på Rigsarkivet, Handels- og Søfartsmuseet og Orlogsmuseet samt rederier og skibsværfter

Vi råder over et arkiv på ca. 4000 skibstegninger

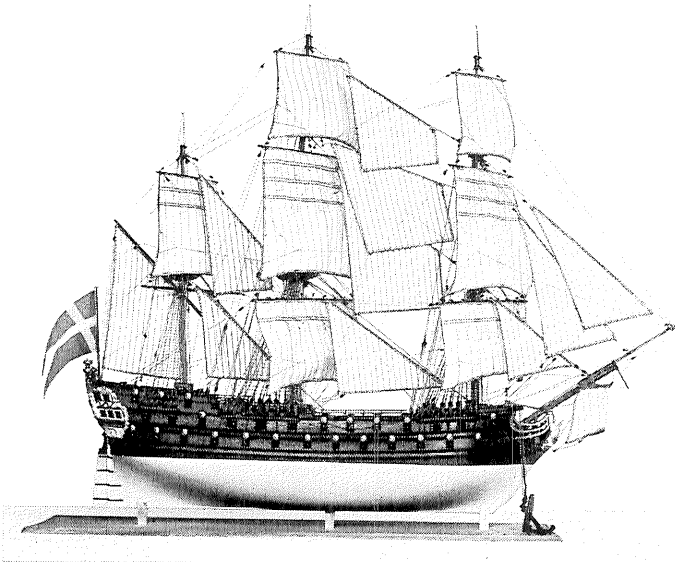
Katalog fremsendes mod kr. 2,50 i frimærker

billing boats modelbyggesæt
har gjort danske historiske skibe
kendt over hele verden.

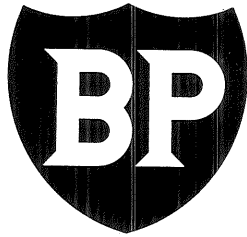
billing boats fremstiller bl.a.
modelbyggesæt af Norske Løve,
Jylland, Vikingskibet, Hjejlen.

billing boats

Gejsing, 6640 Lunderskov, Danmark

B&W
MOTOR

i tanken

FREDERIKSHAVN VÆRFT A/S

Tal med Handelsbanken

også når De skal på ferie
De kan bestille rejsevaluta,
og De kan få
opbevaret Deres værdier

også når De skal flytte
De kan få hjælp
af flyttemappen og
introduktionsbrev

også når De vil købe
eller sælge værdipapirer
Benyt Dem af vor ekspertise,
også når det gælder køb eller salg af
obligationer, aktier og pantebreve

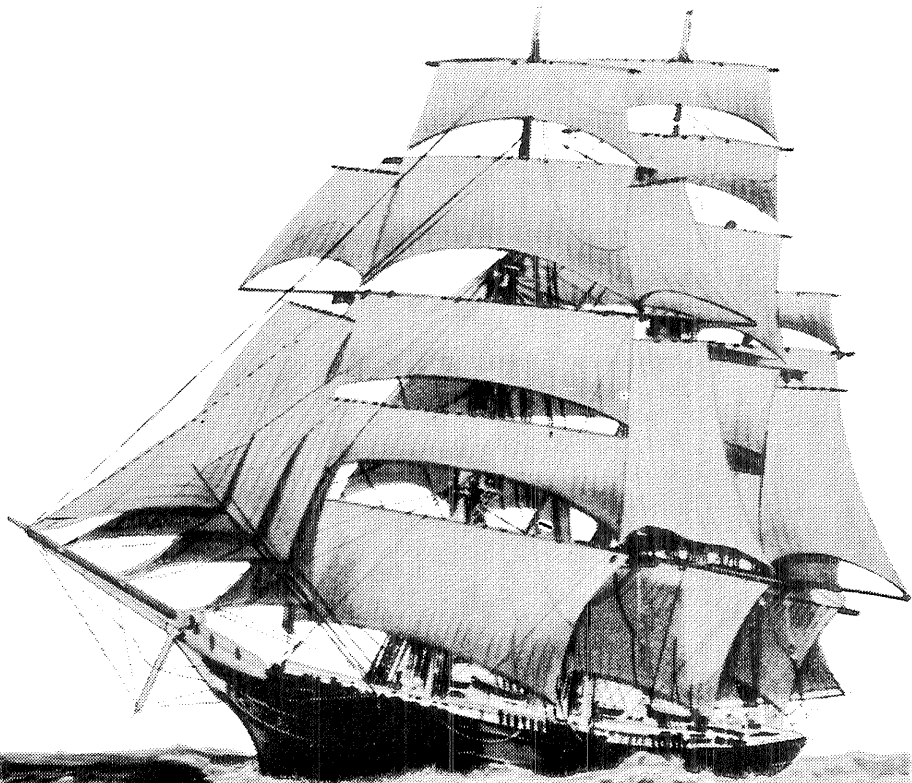
også når De får børnetilskud
Det er så nemt
at få det udbetalt over
en konto i Handelsbanken

også når De får boligsikring
Det er så nemt
at få den udbetalt over
en konto i Handelsbanken

Handelsbanken har afdelinger over hele landet,
og der er en særlig fordel ved at være kunde i en
landsdækkende bank: Er man kendt i én
afdeling, er man kendt i dem alle!

HANDELSBANKEN

-altid med i billedet

CUTTY SARK -sejlernes whisky

Cutty Sark er en 100% Scotch.
Den er speciel ved den lyse farve
og den behagelige runde smag.
Cutty Sark drikkes bedst ren,
on the rocks eller med godt postevand.
God vind med Cutty Sark

**CUTTY
SARK**
SCOTCH WHISKY

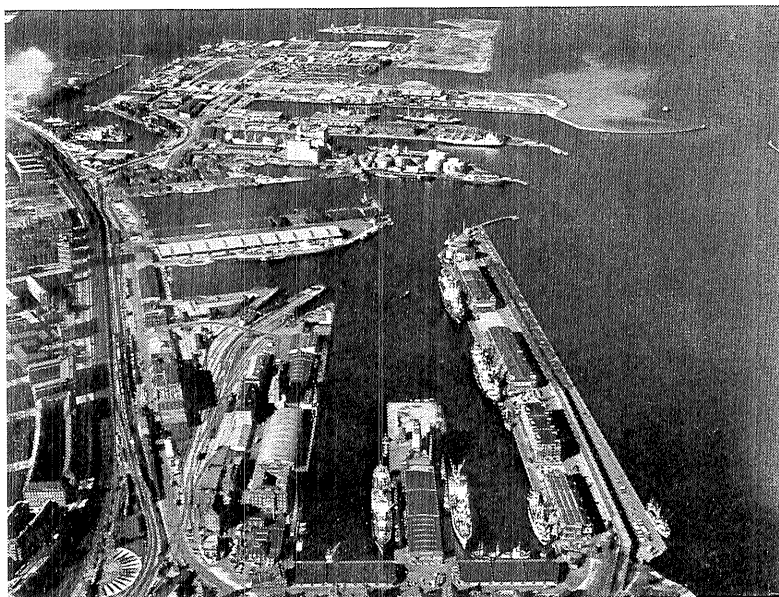
HELSINGØR VÆRFT ^{A/s}

ELSINORE SHIPBUILDING AND ENGINEERING CO. LTD.

KGL. BRAND

HØJBRO PLADS 10, 1248 KØBENHAVN K. TLF. (01) 14 15 16

KØBENHAVNS FRIHAVN

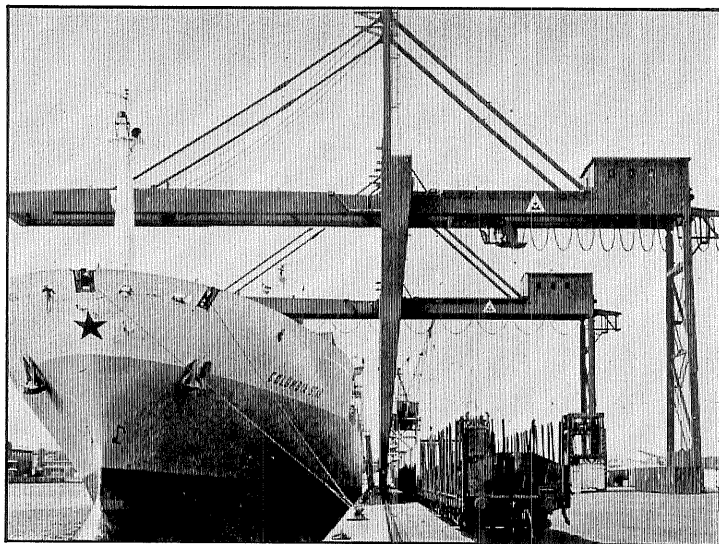
Frihavnen i fugleperspektiv

Største, hurtigste og billigste frihavn i Nordeuropa

Driftsledelse:

Københavns Frihavns-Aktieselskab

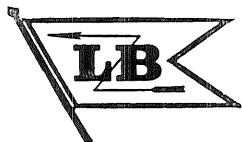
Tlf.: (01) 26 23 41 . Telex 15945 . Telegramadresse: Frihavnen, København

KØBENHAVNS HAVNEVÆSEN

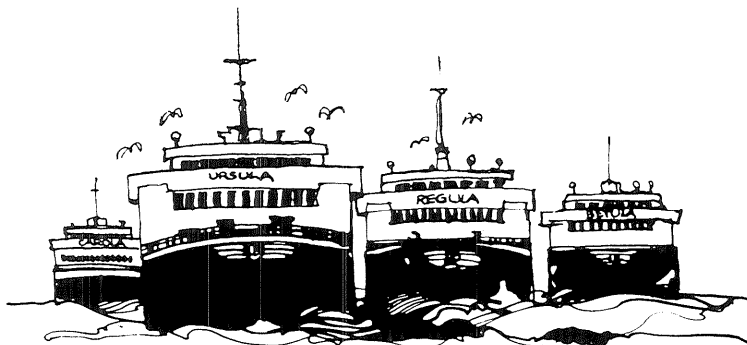
Nordre Toldbod 7 1259 København K Tlf. (01) 14 43 40

TAG

- ruten fra Kronborg -

den naturlige bilvej over SUNDET

- specialbyggede passager- og bilfærger!

HELSINGØR - HELSINGBORG

LB - FÆRGERNE

Helsingør: (03) 21 25 58 - Telex 41121

rederi
befragtning
linieagentur

LEHMANN JUNIOR

KØBENHAVN · (01) 26 13 22 ■ AARHUS · (06) 13 18 55

AALBORG · ESBJERG · ODENSE

**LEMVIGH-MÜLLER
& MUNCK A/S · STÅL + LECA**

København

Odense

Aarhus

TELEGRAM ADR. :
MARSTRANDS

TELEFON NR.
(03) *21 00 01

PROVIANT-SPEDITION-KLARERING

Strandgade 69-71-73 (over for toldboden)

Postbox nr. 1

HELSINGØR

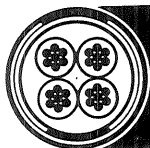
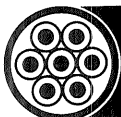
LLOYD'S AGENCY

K. F. MARSTRANDS EFTF. A/S

er det sidste af de mange skibsklareringsfirmaer, som prægede Helsingør
i sundtoldstiden

NKKT

LEDNINGER OG KABLER til stærkstrøm og svagstrøm

AKTIESELSKABET NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER

Man sætter pris på Deres selskab...

fordi PFAA er landets største private pensions- og livsforsikringsselskab

fordi PFAA ledes af danske erhvervs- og funktionærorganisationer

fordi PFAA har de forsikrede som medlemmer af repræsentantskab og bestyrelse

fordi PFAA 's udbytte er begrænset til 5 % p. a. af en indbetalt aktiekapital på kun 1 mill. kr.

fordi PFAA har meget lave administrationsomkostninger

fordi PFAA fordeler bonus hvert år

*langt navn
-ja, men det siger
noget om hvad vi
er specialister i...*

Pensionsforsikringsanstalten

aktieselskab

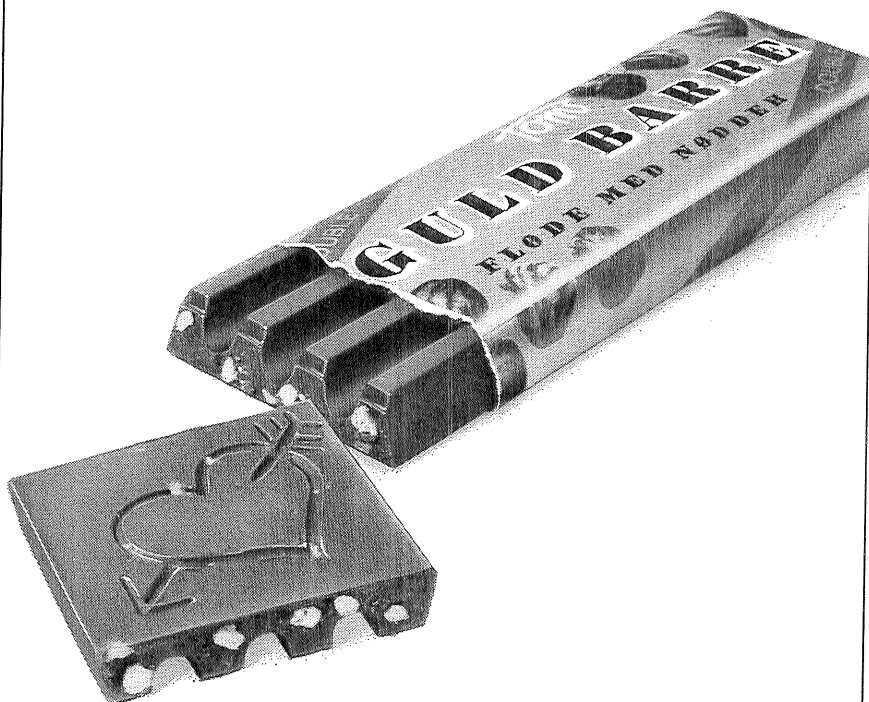
Hammerensgade 6, 1267 København K. Telefon (01) 14 2010

PRIVAT
banken
Prøvs!

TOMS GULD BARRE - DANMARKS MEST SOLGTE CHOKOLADE - SIN VÆGT VÆRD!

AALBORG VÆRFT A/S

AARHUS OLIEFABRIK A/S

8100 Aarhus C

PUBLIKATIONER M. M.

Af Handels- og Søfartsmuseets serie Søhistoriske Skrifter kan endnu fås (nr. 2, 3 og 5 udsolgt):

Nr. 1. *Louis E. Grandjean*: SKIBBRUDDETS SAGA. En fremstilling af den danske bjergningslovgivning gennem tiderne (medlemspris kr. 7,50, bogladepris kr. 11,25).

Nr. 4. *Louis E. Grandjean og Knud E. Hansen*: DE DANSKE GOTLANDSFARERE (medlemspris kr. 6,25, bogladepris kr. 9,00).

Nr. 6. *Jørgen H. P. Barfod*: DANMARK-NORGES HANDELS-FLÅDE 1650-1700 (medlemspris kr. 23,00, bogladepris kr. 34,50).

Nr. 7. DANSKE BÅDTYPER, opmålt og beskrevet af *Christian Nielsen* (bogladepris kr. 85,00).

Dick Luiting: HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS FLISESAMLING. En vejledning. With an English Summary. (Medlems- og bogladepris kr. 5,50). – Særtryk af årbog 1957.

Hanne Poulsen: GALLIONSFIGURER OG ANDEN DANSK SKIBSORNAMENTIK INDTIL 1850. (Medlems- og bogladepris kr. 8,00). – Særtryk af årbog 1974.

Handels- og Søfartsmuseet. VEJLEDER. – For tiden udsolgt.

Danish Maritime Museum. GUIDE. (Medlems- og bogladepris kr. 3,00).

Handels- og Søfartsmuseet. SØHISTORISK BILLEDBOG. Med dansk og engelsk tekst. (Medlems- og bogladepris kr. 12,50).

Museets PLAKAT, tegnet 1948 af *Sikker Hansen* (kr. 10,00).

Alle priser er inkl. moms, ekskl. porto.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør (tlf. (03) 21 06 85).